

Sikkerhetspsykiatri sett fra politiet

17.9.25

Sissel Kvithammer og Sivert B. Rannem
Trøndelag politidistrikt

19.09.2025 Side 1

1

Samhandling

- Nasjonale rapporter og evalueringer
- Lokale erfaringer og evalueringer

Felles erkjennelse:

Samhandlingen må bli bedre for å samlet sett yte bedre tjenester til innbyggerne i Trøndelag samtidig som vi ivaretar samfunnsvernet

19.09.2025 Side 2

2

1

POLITIET

Samhandling Helse - Politi

- Møte spesialisthelsetjenesten og politiet mars 2022
 - Arbeidsgruppe med mandat om å utarbeide samhandlingsrutiner
 - Kommunene forsøkt koblet på
 - Ventet på revidering av rundskriv 2012/007
- Helsetjenestens og politiets ansvar for personer med psykisk lidelse – oppgaver og samarbeid (juli 2023)
 - Faste kontaktpunkt mellom helseforetakene og politidistriktet
 - Strategiske samarbeidsavtaler
 - E-læringskurs

19.09.2025 Side 3

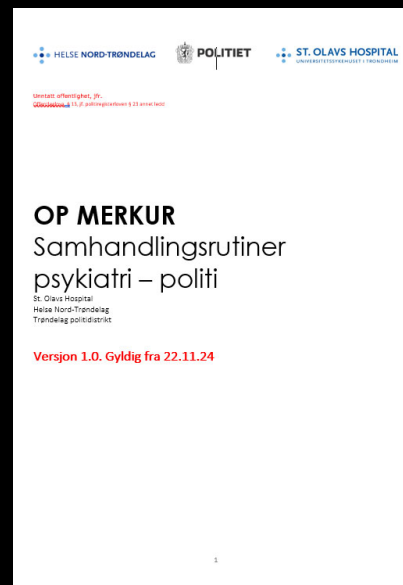
3

POLITIET

Samhandlingsrutiner - Trøndelag

- **OP Merkur** Samhandlingsrutiner psykiatri – politi
 - Omhandler de vanligste scenarioene og berøringspunktene mellom helsevesenet og politiet
 - Politiets bistandsplikt til helsetjenesten
 - Politiets begjæring om tvungent psykiske helsevern og annet påtalestyrt samarbeid
 - Informasjonsutveksling
- Status samhandlingsrutinene pr i dag
 - Tatt i bruk
 - Arbeidsgruppe (Spesialisthelsetjenesten, helsefelleskapene, kommunene og politiet):
 - Revidering
 - Tilpasse kommunehelsetjenesten
 - Flere scenario/berøringspunkter?
 - Somatikken

19.09.2025 Side 4

2

4

- To nyopprettede stillinger (01.12.24), underlagt felles forebyggende enhet
- Kontaktpunkt for eksterne på dagtid/ikke akutte hendelser
- Skal bidra med å bedre samhandling mellom politi, påtale, psykisk helsevern & kommunene
- Jobber på systemnivå i egen organisasjon (støtte, råd/veiledning)
- Møter og kontaktetablering med eksterne (helse, kommunene)
–relasjon og trygghet for hvordan informasjon forvaltes er relevant for god samhandling

- Politiet skal bidra til trygghet og sikkerhet gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet
 - verne borgerne mot vold fra andre
 - bidra til at hjelpetrengende får nødvendig helsehjelp (pol §12)
 - bistå andre myndigheter i deres myndighetsutøvelse
- Politiets primærstrategi er forebygging
- Politi må i større grad se på hele trusselbildet framfor tiltalepotensialet i den enkelte sak, for å unngå at alvorlige hendelser som vold/drap skjer

Samarbeid

- DTPH
 - Faste månedlige møter med kontaktpersoner i helseforetakene (HNT & St.Olavs)
 - Vi monitorerer og deler informasjon (kan føre til innleggelse/bedre håndtering av politiet)
- DTO
 - Varslingsrutiner som framgår i våre system og risikohåndteringsplaner i tiltak i eget distrikt
 - Eksempler fra dere, bidrar til at vi blir bedre
- AST
 - Samhandlingsmøter/ kontaktetablering (fra januar 2024)
 - Risikohåndteringsplaner
 - Monitorering og deling av informasjon. Jevnlig dialog
- RSA
 - Risikohåndteringsplaner
 - Jobber med å etablere faste møtepunkt
- Andre TPH (utgjør en risiko, fare for andre)

19.09.2025 Side 7

7

Utfordringer

- **Felles situasjonsforståelsen**, store organisasjoner –mange i 1. linje
"Assumptions is the mother of all f... ups"
- **Fokus på å spill hverandre gode**
 - Eks. AST skal hente pasient for innleggelse, og ønsker politibistand
(planlegg treffpunkt i forkant for god dialog, del risikofaktorer -farlige gjenstander, narkotika)
- **Mange anses for syk for straff og for frisk for TPH, men utgjør en risiko**
 - hvordan jobber vi sammen rundt disse? Hvem gjør hva?
 - vi må prøve å forstå hverandres handlingsrom/hjemmelsgrunnlag, og sammen se på muligheter og rutiner for veien videre for pasientens beste og samfunnssikkerheten
 - dele informasjon, men må vite til hvem?
 - (Politi: bekymringsmelding, politiets begjæring om tvungen observasjon/tpH
 - Helse: begjærer utlevering av opplysninger fra politiet, deles voldsrisikovurderinger? Vold/krim i institusjon)

19.09.2025 Side 8

4

8

Utfordringer

- **Dom på særreaksjon** (strafferettslig utilregnelig):

Kartlegging av skyldene (prim. psyk/rettspsykiatriske erklæringer) jf. strl § 20

(sterkt avvikende sinnstilstand, sterk bevissthetsforstyrrelse el. høygradig psykisk utviklingshemming –vekt på virkelighetsforståelse og funksjonsevne –må være gjentakelsesfare)

Er forebyggende tiltak forsøkt? Alvorlige nok/mange nok saker?

- **Juridiske utfordringer**
- **Praktiske løsninger**
- **Varetektskandidat underlagt TPH** (medisinering) fengsel vs. varetektssurrogat
- **Taushetsplikt** (høringsforslag vedr. utveksling av opplysninger om personer med psykiske lidelser). Prl §§ 27 og 30

Personer med voldsrisiko.

Politiets fokus

Ukjent for politi Ukjent for (psyk) helse	Ukjent for politi Kjent for (psyk) helse
Kjent for politi Ukjent for (psyk) helse	Kjent for politi Kjent for (psyk) helse

Et korrekt bilde av hvilke behov som foreligger ift behandling/beskyttelsestiltak foreligger først når det er oppdatert informasjon både fra helse og fra politiet.

Et felles samfunnsansvar- informasjon deles for å verne samfunnet samt for pasientens sikkerhet.